2) arter, der er opført i habitatdirektivets (direktiv 93/43/EØF) bilag II og IV
3) levesteder for arter, der er nævnt i fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4, stk. 2, eller opført i direktivets bilag I eller i habitatdirektivets bilag II
4) internationale naturbeskyttelsesområder, der er opført i habitatdirektivets bilag I, og
5) yngle- og rastepladser for de arter, der er opført i habitatdirektivets bilag IV.

Disse arter, naturtyper og levesteder for arter, benævnes også Natura 2000-arter og -områder. Ordet »beskyttede« knytter sig såvel til arter som til naturtyper.

For en uddybende beskrivelse af de omfattede arter og områder henvises der til bemærkningerne til forslagets § 15.

Vurderingen af om en skade, som har medført en negativ påvirkning af opnåelsen eller opretholdelsen af en gunstig bevaringsstatus for beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder, er betydelig, må i hvert enkelt tilfælde foretages på grundlag af en konkret vurdering.

Kriterier, svarende til miljøansvarsdirektivets bilag 1, der vil blive fastsat med hjemmel i den foreslåede § 18, skal indgå i vurderingen af, dels om der foreligger en negativ påvirkning af gunstig bevaringsstatus, dels om dette udgør en miljøskade.

Som eksempler på en skade, der kan medføre en betydelig negativ påvirkning af opnåelse eller opretholdelse af en gunstig bevaringsstatus for en beskyttet art, kan nævnes

- ødelæggelse af levestedet eller fødegrundlaget for arten, som dermed truer artens overlevelse det pågældende sted,
- så betydelige forstyrrelser, at en art bortskræmmes, eller der sker en fragmentering af artens levested, såsom byggeri af veje, huse, tekniske anlæg eller spærringer i vandløb, og
- udledning af miljøfremmede stoffer, der ødelægger eller forringer artens levested.

Som eksempler på en skade, der kan medføre en betydelig negativ påvirkning af indsatsen for at opnå eller opretholde en gunstig bevaringsstatus for en beskyttet naturtype, kan nævnes

- dræning, oversvømmelse,
- fjernelse af stenrev,
- fældning af skov (der ikke er begrænset til fældning af beskyttede skovnaturtyper, jf. naturbeskyttelseslovens bilag 2, pkt. 2), og
- opdyrkning af vedvarende græs.

Vurderingen af, om der foreligger en negativ påvirkning af opnåelse eller opretholdelse af bevaringsstatus, skal ske i forhold til bevaringsstatus på det tidspunkt, skaden indtræffer. Der skal tages hensyn til artens/naturtypens rekreative værdi og evne til naturlig regeneration. Betydelige negative ændringer skal være målbare. Der kan f.eks. være tale om

- ændring i udbredelse og antal af individer af arter,
- ændring af udbredelse og diversitet af økosystemer, og
- ændring i arters genetiske variation.

I vurderingen af bevaringsstatus skal der tages hensyn til alle de miljømæssige forhold, som har indflydelse på arternes bevaringsstatus, og de områder, der er beskyttet. Bevaringsstatus skal vurderes for hele artens naturlige udbredelsesområde. Det naturlige udbredelsesområde er det område, hvor naturtypen eller arten "indfinder sig af sig selv" og for arters vedkommende etablerer levedygtige bestande. Forhold som på lang sigt kan påvirke arternes overlevelse, bestandens udbredelse og talrighed på lang sigt, skal inddrages i vurderingen af bevaringsstatus. Den betydelige negative påvirkning forudsætter, at den er af længere varighed, og at reetablering efter denne påvirkning indenfor kort(ere) tid kun vil ske, såfremt der iværksættes afhjælpende foranstaltninger.

I forhold til en miljøskade på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder, følger det af definitionen af begrebet skade, jf. forslagets § 10, at en negativ ændring af f.eks. naturressourcen jorden (ikke bare »en jordforurening«, men f.eks. også en ændring af jordens struktur ved kompaktering) kan udgøre en skade på beskyttede arter og eller internationale naturbeskyttelsesområder for så vidt, at den indebærer en betydelig negativ påvirkning af opnåelse eller opretholdelse af en gunstig bevaringsstatus, f.eks. i konsekvens af en forringelse af jorden som vækstmedium enten for en art eller for en arts fødegrundlag.

Til stk. 2

I definitionen af skade på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder indeholder direktivet en undtagelse for skadelige påvirkninger, der er identificeret og godkendt som konsekvenser af aktiviteter, som udtrykkeligt er godkendt af de kompetente myndigheder i forbindelse med godkendelse af planer og projekter, der kan påvirke beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder. Der er tale om planer og projekter, som beskrevet i habitatdirektivets artikel 6, stk. 4, eller artikel 16 og i fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 9. Ifølge disse bestemmelser, der er undtagelsesbestemmelser fra de gene-